

2. Балджи М. Д. Динаміка економічного розвитку соціо-еколого-економічних систем. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/.pdf>
3. Кліменко О.В. Формування соціо-еколого економічної системи в регіоні в контексті сталого розвитку/ О.В. Кліменко // Коммунальное хозяйство городов. Серия: Экономические науки (82). – 2008. - С. 137-141.
4. Національна парадигма сталого розвитку України / за заг. ред. Академіка НАН України, д.т.н., проф., засл. діяча науки і техніки України Б.Є. Патона. – К.: Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України", 2012. – 72 с.
5. Федулова Л.І. Концептуальна модель інноваційної стратегії України / Л. І. Федулова // Економіка і прогнозування. - 2012. - № 1. - С. 87-100. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econprog_2012_1_9
6. Крафт О., Кірнос І. Інструментарій оцінки соціально-економічного розвитку держави/ О. Крафт // Економічний аналіз. – 2012. – Вип. 11. Ч.3. – С. 281 - 286.
7. Ільченко В.М., Гулейко Ю.О. Аналіз застосування індексів та індикаторів сталого розвитку / В.М. Ільченко // Економіка і регіон. ПолтНТУ. – 2012. - № 6 (37). – С. 30-34.
8. Encyclopedia of Life Support Systems (EOLSS).– 2002, Oxford, UK.

Горб Т.В., студентка
Пошивалова О.В., доцент
 Дніпровський національний університет імені О.Гончара

СИСТЕМА СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ДІТЕЙ В УКРАЇНІ

Соціальна сфера - одна з найважливіших в розвитку держави, в якій реалізуються соціальні інтереси всіх верств населення, відносини суспільства та особи, умови праці й побуту. Україна дбає про інтереси і права молодого покоління, створюючи можливості для нормального розвитку дітей у сучасних умовах і визначаючи шляхи подолання існуючих проблем, пов'язаних з негативними наслідками перехідного періоду в економіці.

В сучасних умовах становлення ринкових відносин, економічної кризи, диференціації суспільства, погіршення матеріального і духовного становища дітей, назріли такі проблеми:

- зменшення кількості дітей в дитячих позашкільних закладах, що призводить до збільшення впливу вулиці;
- збільшення кількості дітей, які не вчаться і не працюють;
- зубожіння основної маси населення, що призводить до його розшарування й криміногенності;
- зниження якості соціалізації дітей у зв'язку із збільшенням їх відходу із дитячих дошкільних закладів;
- ріст захворювання дітей, збільшення кількості хронічних захворювань;
- споживацьке ставлення дорослих до дітей, використання в своїх інтересах;
- жорстоке ставлення до дітей, приниження їхньої гідності;
- втягнення дітей і підлітків в криміногенну сферу і організовану злочинність;
- зниження якості заходів і мір профілактичного характеру. [4, с. 20-22].

На сьогодні в Україні головним чинником у механізмі забезпечення прав дитини є Конституція, яка проголошує рівність прав дітей (Ст. 24,52) , охорону дитинства (Ст. 51) , заборону насильства над дитиною та її експлуатацію (Ст. 52) , право на життя (Ст. 27), захист та допомогу держави дитині, позбавленій сімейного оточення (Ст. 52), право на освіту (Ст. 53). [1; с. 15].

Проблема захисту прав дитини в Україні постає такою, що потребує вирішення як на рівні міжнародних правових відносин, так і на рівні національного законодавства держави. [1; с. 15].

Аналіз історії й сучасної практики соціально-правового захисту дитинства в Україні дозволяють сформулювати наступне визначення. Система соціально-правового захисту дитинства - це інтегрована сукупність основних напрямків і принципів, суб'єктів і об'єктів, форм, методів і матеріальної бази соціально-правового захисту українських дітей. Становище у правовій сфері охорони дитинства в Україні потребує вдосконалення не лише в аспекті дотримання міжнародних конвенцій, а й у напрямі загального поліпшення становища дітей, захисту їхніх інтересів, охорони здоров'я, розвитку, навчання [2, с. 11-13].

Перехід до ринкової економіки, руйнування попередніх механізмів соціальної підтримки та захисту, криза сімейних цінностей та соціальних зв'язків справили катастрофічний вплив на здоров'я та добробут український дітей.

Пріоритетні напрямки діяльності у забезпеченні соціального захисту сімей з дітьми, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування:

1. Поширення мережі дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей.
2. Забезпечення пріоритету національного усиновлення дітей-сиріт.
3. Забезпечення стовідсоткового надання юридичного статусу дітям-сиротам та дітям, які залишились без піклування батьків.
4. Реорганізація закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.
5. Вирішення питання погашення заборгованості за комунальні послуги дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, які виникли за час їх перебування у інтернатних закладах або сімейних формах влаштування.
6. Створення соціального житла.
7. Створення соціального закладу «Центр матері та дитини».
8. Створення мережі консультативних пунктів щодо попередження раннього соціального сирітства в жіночих консультаціях[3, с. 14-15].

Враховуючи сучасне становище дитини й стан дотримання та захисту прав дитини, визначення конституційно-правового статусу дитини та окреслення кола основних прав дитини є надзвичайно важливим для подальших досліджень, втілення результатів наукових розробок у життя та покращення існуючої ситуації у сфері прав дитини[3, с. 15].

Важливою та кропіткою справою був і залишається соціальний захист дітей-інвалідів, особливо тих, котрі мають обмежену здатність до самообслуговування та виховуються вдома. У нашій країні ідея рівних прав та надання рівних можливостей дитині-інвалідові ще не є загально визнаною, багато дітей позбавлені права на навчання, бракує сучасних підходів до питань соціального захисту та допомоги родинам, що виховують дитину-інваліда за умов мінімальної підтримки з боку держави. Накази МОЗ України, що не підлягають переробці, стосуються вдосконалення роботи дитячих лікувальних закладів, організації дитячих спеціалізованих лікувально-діагностичних центрів, поліпшення якості медичної допомоги дітям, удосконалення медико-соціальної допомоги дітям-інвалідам, дітям-сиротам, дітям з малозабезпечених сімей, направлення на лікування за кордон тощо.

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сес. Верхов. Ради України 28 черв. 1996 р. із змінами, внесеними Законом України від 8 груд. 2004 р., № 2222-IV. Станом на 1 січ. 2006 р.: Офіц. вид. – К., 2006. – 124 с.

2. Гончарова Т. Дитячі громадські організації України - на захисті прав та інтересів дітей //Початкова школа. - 2000. - № 8. - С. 11-16

3. Качан, Лідія. Державна допомога на дітей //Соціальний захист. - 2005. - № 2. - С. 12-15

4. Корнякова Т. Захист прав дітей – пріоритетний напрям наглядової діяльності // Прокуратура. Людина. Держава. – 2005. – № 11. – С. 20–28.